Πρακτικά μυστικά οικογενειακής ευτυχίας (Κωνσταντίνος Γανωτής, φιλόλογος-συγγραφέας)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 3 Αυγούστου, 2021

Στὴν Ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα λέμε καὶ τὰ θεωρητικὰ πρακτικά, γιατὶ δὲν ὑπάρχει σκέψη ἀκίνητη, ἀπὸ τότε ποὺ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἔγινε δημιουργική. Στὴν παράδοση τοῦ κόσμου "θεωρητικὰ" λέμε τὶς σκέψεις, ποὺ νιώθουν αὐτάρκεια, γιατὶ ἀρκοῦνται νὰ θαυμάζουν τὸν ἑαυτό τους κι ὄχι νἀγαποῦν καὶ νὰ ὠφελοῦν τοὺς ἀνθρώπους.

Τὸ πρῶτο οἰκοδομικὸ στοιχεῖο-θεμέλιο τῆς οἰκογένειας εἶναι ὁ Χριστός. Ἂν πεῖς πὼς εἶναι ἡ ἀγάπη τῶν συζύγων, ἀφίνεις ἀπ' ἔξω τὸν Χριστό, χορηγὸ τῆς ἀγάπης, γιατὶ "*πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον . . .*" Ὅσοι ἔχουμε λίγη πεῖρα καὶ λίγη φώτιση Θεοῦ, βλέπουμε συχνὰ τὰ αἰσθήματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ πιὸ εὐγενικὰ νὰ μεταβάλλονται ὅπως ἡ πίστη τοῦ Πέτρου ποὺ ἔφτασε στὴν ἄρνηση. Ἂς σκεφτοῦμε ἀκόμα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔγιναν δαίμονες. Ἄρα **ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἶναι δῶρα θεϊκά**.

Συχνά, πολὺ συχνὰ **οἱ νεόνυμφοι συγκλονίζονται τόσο πολὺ ἀπὸ τὰ σαρκικὰ στοιχεῖα τοῦ ἔρωτα, ὥστε νὰ τὰ θεωροῦν αὐθύπαρκτα καὶ τελείως ἄσχετα μὲ τὸν Δημιουργὸ τοῦ κόσμου. Καὶ χάνουν ἢ ἀπωθοῦν τὴν εὐσέβειά τους, γιὰ νὰ τὰ χαροῦν περισσότερο.** Τί ἔκπληξη ὅμως θὰ αἰσθανθοῦν, ὅταν φωτιστοῦν καὶ καταλάβουν ὅτι **καὶ τὶς πιὸ ἀπίθανες σαρκικές, λειτουργικὲς λεπτομέρειες τὶς ἔχει πλάσει ὁ Θεός, ποὺ προνοεῖ νὰ εὐχαριστήσει τὸν ἄνθρωπο καὶ στὴ ψυχὴ καὶ στὶς αἰσθήσεις του**. Ἔτσι **μ' αὐτὴ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ θὰ εὐτυχοῦν οἱ ἄνθρωποι μέσα στὴν οἰκογένεια** καὶ μὲ τὴν εὐσέβειά τους καὶ μὲ τὶς εὐλογημένες ἀπολαύσεις τους, ποὺ εἶναι κι αὐτὲς εὐσέβεια, **ὅταν βιώνονται μὲ εὐχαριστία.**

Ὁ/Ἡ σύζυγος μὲ τὴ φώτιση τοῦ Θεοῦ θὰ μαντεύσει ὅτι στὴν καρδιὰ τοῦ/τῆς συζύγου ὑπάρχει ἕνας θησαυρὸς καλοσύνης, ἁγιότητας καὶ θ' ἀπευθύνεται σ' αὐτὸ τὸ βάθος. Θὰ θεωρεῖ αὐτονόητη τὴν καλὴ θέληση τοῦ ἄλλου κι ἔτσι θὰ προκαλεῖ τὸ φιλότιμο. Δείχνω τὸν καλὸ ἑαυτό μου, γιατὶ διαπιστώνω ὅτι ὁ ἄλλος τὸ θεωρεῖ αὐτονόητο καὶ δὲν θέλω νὰ τὸν διαψεύσω.

Πρέπει νὰ πειστοῦμε ὅτι τὸ κακὸ δὲν ὑπάρχει ὡς πραγματικότητα, γιατὶ δὲν τὸ δημιούργησε ὁ Θεός· εἶναι μιὰ προσποίηση τοῦ ἀνθρώπου, ἕνα θέατρο, ποὺ τὸ πιστεύει ὁ ἴδιος ὡς πραγματικὸ καὶ γι' αὐτὸ τὸ παίζει λάθος. **Τὰ πάθη ποὺ**

κυριεύουν τὸ σῶμα φαίνονται σὰν πραγματικότητα αὐθύπαρκτη ἀλλὰ ἀποτελοῦν ἀποτέλεσμα τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπ' τὸν Θεό. Καὶ στὰ πνευματικὰ πάθη συμβαίνει τὸ ἴδιο (ἐγωϊσμός, κατάκριση κλπ). Τὸ σταθερὸ καὶ αἰώνιο κι ἐδῶ εἶναι ὁ Θεός, καὶ ὁ ἑαυτός μας αὐταπατᾶται καὶ ἡ δημιουργία διαστρέφεται, ἐπειδὴ παρατείνεται ἡ ἀποστασία μας ἀπ' τὸν Θεό. **Λατρεύουμε ὡς Θεὸ τὸν ἑαυτό μας καὶ ἀναζητοῦμε ψυχὴ καὶ σῶμα ἕναν ἄλλο Θεό, καὶ σὰν τέτοιος ἔρχεται ὁ δαίμονας καὶ μᾶς κυριεύει.** Ὁ δαίμονας κι αὐτὸς εἶναι ὑπὸ κατάργηση ἀλλὰ διεκδικεῖ νὰ θεωρεῖται πραγματικότητα, ἐνῷ δὲν εἶναι.

Ἔτσι λοιπὸν ἕνα "πρακτικὸ" μυστικὸ τῆς συζυγικῆς εὐτυχίας βασικὸ καὶ κρίσιμο εἶναι ἡ αὐτονόητη πίστη ὅτι ὁ ἄλλος εἶναι καλός· ἀκόμα κι ὅταν φέρνεται ὡς κακός, ἐμεῖς βλέπουμε τὸν κρυμμένον καὶ πραγματικὸν καλὸν ἄνθρωπο μέσα στὸ σύντροφό μας. Αὐτὸ πρὶν νὰ γίνει καὶ κατόρθωμα εἶναι δωρεὰ τοῦ Θεοῦ. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνει τίποτε καλὸ στὴν ζωή μας, ἂν δὲν δοθεῖ σὰν δῶρο ἀπ' τὸν Θεό.

Ἀποτέλεσμα καὶ καρπὸς αὐτῆς τῆς προκοπῆς τοῦ ζευγαριοῦ εἶναι ἡ ἀπόφαση τῆς θελληματικῆς ἀλληλοϋποδούλωσης τοῦ ἑνὸς στὸν ἄλλον. Ὁ ἕνας χαρίζει τὴν ἐλευθερία του στὸν ἄλλον. Καὶ τὸ κάνει εὐχάριστα, ἐφόσον ζητάει μ' αὐτὸ νὰ μιμηθεῖ τὸν τρόπο ποὺ λατρεύει τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ λέμε λατρεύω τὸν/τὴν σύζυγό μου. Βέβαια ἡ κάθε ἀρετὴ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἔχει καὶ τὴν κιβδηλοποίησή της. **Ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ αἰχμαλωτίζονται ἀπὸ τὴν καλλονὴ τοῦ σώματος ἢ τὴν φυσιογνωμία τοῦ ἄλλου καὶ τότε ἡ σχέση γίνεται πάθος.** Τέτοια πάθη εἶναι οἱ "μεγάλοι ἔρωτες" τῆς αἰσθηματικῆς λογοτεχνίας μὲ τὴν τραγικὴ συχνὰ ἀπόληξή τους. **Ἔρχονται ὧρες ὅμως μέσα στὴν ῥουτίνα τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, ποὺ μᾶς βρίσκει ὁ πειρασμὸς ἀπροετοίμαστους καὶ πικραίνεται ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἡ πίκρα αὐτή, ὅταν παρατείνεται, κλονίζει τὴν σχέση τῶν συζύγων καὶ κινδυνεύει ἡ οἰκογένεια** ὅπως τὸ πλοῖο στὴ φουρτούνα.

Τότε ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς δύο σχηματίζει τὴν χειρότερη εἰκόνα γιὰ τὰ βαθύτερα αἰσθήματα τοῦ ἄλλου. Καὶ ὅμως ἀρκεῖ συχνὰ μιὰ γλυκιὰ ἢ ἔστω ὄχι ψυχρὴ κουβέντα, ἀκόμη κι ὅταν λέγεται ὑποκριτικά, γιὰ ν' ἀλλάξει τὸ ψυχολογικὸ κλῖμα καὶ νὰ σβήσει ὁ θυμός. Γιατὶ ὅπως εἴπαμε τὸ κακὸ εἶναι ἕνα θέατρο, ἐνῷ **τὸ καλὸ εἶναι ἡ αὐτονόητη αὐθεντικὴ ζωή.**

Κάποτε μάλιστα ὅταν μέσα στὴν ἠλεκτρισμένη ἀτμόσφαιρα τοῦ θυμοῦ συμβεῖ κάτι πολὺ δυσάρεστο ἀπροσδόκητα ἢ πολὺ εὐχάριστο, τότε ἡ ἀτμόσφαιρα ἀλλάζει αὐτόματα καὶ οἱ σύζυγοι "ξεχνοῦν" γιατί ἦταν ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα μαλωμένοι.

Στὴ Νάξο διηγοῦνται ἕνα περιστατικὸ μὲ δυὸ Ναξιῶτες ποὺ ἦταν ἄσπονδοι ἐχθροὶ καὶ δὲν μιλοῦνταν. Κάποια μέρα ἔτυχε νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ χωριὸ σύγχρονα, καὶ

πήγαιναν 20-30 βήματα ὁ ἕνας πίσω ἀπ’ τὸν ἄλλον. Ἔπιασε ὅμως ξαφνικὰ μιὰ δυνατὴ βροχὴ κι ἀναγκάστηκαν νὰ καταφύγουν καὶ οἱ δύο μαζὶ σὲ μιὰ χωματοσπηλιά. Ὅταν τελείωσε ἡ βροχὴ βγῆκαν καὶ οἱ δύο ἀμίλητοι, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸν δρόμο τους ὁ ἕνας μπροστὰ κι ὁ ἄλλος πίσω. Δὲν εἶχαν κάνει ὅμως πέντε-ἕξι βήματα καὶ ἡ σπηλιὰ κατέρρευσε καὶ ἂν τοὺς εἶχε προλάβει πρὶν μισὸ λεπτὸ θὰ τοὺς ἔθαβε καὶ τοὺς δυό. Ὅταν εἶδαν τὸ γεγονὸς κοιτάχτηκαν στὰ μάτια κι ἔδωσαν τὰ χέρια. Ὕστερα συνέχισαν τὸν δρόμο τους μαζὶ σὰν δύο καλοὶ φίλοι.

Ἐκεῖνο ποὺ συντηρεῖ περισσότερο τὴν καλὴ ἐκτίμηση μεταξὺ τῶν συζύγων εἶναι ἡ μνήμη τῶν θυσιῶν, ποὺ κάνει ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον ἢ γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους. Ὁ σύζυγος δεσμεύεται ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ τὰ βάσανα τῆς συζύγου του γιὰ τὰ παιδιὰ ἢ γιὰ τὸν ἴδιο ἢ γιὰ τοὺς δικούς του (παράδειγμα: Ἐγὼ σὲ γέννησα). **Ἡ θυσία, ἡ ὁποιαδήποτε θυσία, εἶναι δυνατὴ καὶ σπάνια ἀρετὴ καὶ ἔχει πάνω της ἀποτυπωμένη τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ.** Γι’ αὐτὸ ὅταν θέλουμε νὰ σώσουμε τὴν σχέση μας καὶ τὴν οἰκογένειά μας καὶ μᾶς φαίνεται δύσκολο, τότε**μᾶς σῴζει μιὰ θυσία καὶ ἔξω ἀκόμα ἀπ’ τὴν οἰκογένεια μιὰ φιλανθρωπία λ.χ. ἢ καὶ μιὰ νηστεία. Ὁ Θεὸς ἐπεμβαίνει πολὺ θαυματουργικὰ σὲ τέτοιες καταστάσεις καὶ μὲ τέτοιες μεθοδεύσεις.**

Ἡ οἰκογένεια ὡς ὀργανωμένη ἀγαπητικὴ κοινότητα δημιουργεῖ **τρόπους ζωῆς**, ὅπως εἶναι τὸ κοινὸ τραπέζι, τὸ κοινὸ κρεβάτι, ἡ κοινὴ προσευχὴ καὶ ἄλλοι οἰκογενειακοὶ θεσμοὶ (λ.χ. ἡ τακτικὴ ἐλεημοσύνη, ὁ κοινὸς ἐκκλησιασμός, τὸ ζύμωμα τοῦ προσφόρου, οἱ ἐπισκέψεις καὶ τὰ δῶρα στοὺς συγγενεῖς). Αὐτὰ ἀναγκάζουν τὸ ζευγάρι **νὰ συνεργάζεται** κι ἔτσι νὰ σπάει τὶς βουβὲς καὶ μοχθηρὲς γκρίνιες, ποὺ ἔρχονται καὶ πέφτουν σὰν μολυσματικὲς ἀρρώστιες στὶς οἰκογένειες.

Κάτι ποὺ σὲ παλιότερες ἐποχὲς λειτουργοῦσε αὐτόματα καὶ δὲν ἔφερνε προβλήματα στὶς οἰκογένειες εἶναι ἡ φυσικὴ σχέση τῶν συζύγων. Δηλαδὴ ὁ ἄντρας εἶχε τὴν ἀδρή, ἀρρενωπὴ φυσιογνωμία του καὶ ἡ γυναῖκα ἦταν πιὸ ταπεινή, πιὸ ὑπομονετική, πιὸ “γυναικεία” φυσιογνωμία. Ἦταν βέβαια καὶ ἐποχές, ποὺ ἡ μυϊκὴ δύναμη τοῦ ἄνδρα ἦταν ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐπιβίωση μέσα στὴν ἀγροτικὴ κοινωνία, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε **οἱ ἄντρες ἔκαναν καὶ κατάχρηση αὐτῆς τῆς ὑπεροχῆς τους** . Ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ συχνὰ ἔνιωθε ἀδικημένη, ταπεινωμένη, ἀλλὰ ὡς γυναῖκα μὲ τὶς ψυχολογικὲς καὶ βιολογικὲς ἀκόμα παραμέτρους ἔνιωθε πιὸ ἱκανοποιημένη ἀπ’ ὅσο νιώθει ἡ σύγχρονη γυναῖκα, ποὺ στερεῖται τὴν ἀρρενωπὴ καὶ δυναμικὴ φυσιογνωμία τοῦ ἄντρα, ποὺ συχνὰ εἶναι ἕνας ἀνούσιος ἀστός.

Παλιότερα ὅταν ἄκουγε ἡ νύφη στὸν Ἀπόστολο τοῦ γάμου τὸ “ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα”, **δὲν ἔνιωθε μειωμένη καὶ καταπιεσμένη. Ἴσα ἴσα τὴν κυρίευε τὸ ῥῖγος γιὰ τὴν ἐπόμενη ὥρα, ποὺ θὰ ἔνιωθε ἀσφαλισμένη μέσα στὴν ἀγκαλιά του** καὶ ἱκανοποιημένη, ποὺ θὰ συγκλόνιζε αὐτὸν τὸν γίγαντα. Ὕστερα ἦρθαν τὰ **κηρύγματα τοῦ διαφωτισμοῦ** καὶ ξεσήκωσαν τὰ μυαλὰ τῶν γυναικῶν

καὶ εἶπαν πὼς εἶναι ἴσες μὲ τοὺς ἄνδρες καὶ **τὸ ἴσες τὸ καταλάβαν ὡς ὅμοιες καὶ ἴδιες κι ἀπὸ τότε δὲν βρίσκουν ἄνδρες ἀληθινούς** . Καὶ ἀναγκάζονται ἄλλες νὰ τοὺς ντυντεύουν σὰν μωρὰ παιδιὰ κι ἄλλες νὰ φέρνονται ἀντρικά, γιὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι εἶναι ὅμοιες.

Κι αὐτὰ ὅλα ἔγιναν ἔτσι, γιατὶ μὲ τὴν εὐθύγραμμη βαρβαρότητα τοῦ διαφωτισμοῦ ξεχάσαμε ὅτι **ὁ Χριστιανισμὸς κατάργησε τὴν ἀξιοκρατία. Ἄξιος εἶναι μόνο ὁ Θεὸς κι ἀκτινοβολεῖ τὴν ἀξία του στὰ παιδιά του ἐξ ἴσου δίνοντας στὸ κάθε πλάσμα τὴν φυσιογνωμία του. Κι ἐμεῖς εὐχαριστημένοι μὲ ὅποιες δωρεὲς μᾶς ἔδωσε ὁ Θεὸς κάνουμε τὸ θέλημά Του μὲ τὸν τρόπο, ποὺ μᾶς ἔδωσε**. Ἔτσι ὅταν βλέπει ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα τὸν ἄντρα της ν’ ἀσκεῖ μιὰ ἰσχυρὴ ἐπιρροή, λέει μέσα της ὅτι αὐτὸν τὸν ρόλο τοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς καὶ τὸν παίζει “ κατὰ χρέος ”, ἐνῷ στὴν οὐσία εἶναι κι αὐτὸς μιὰ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὅπως εἶναι καὶ ἡ ἴδια.

Ἕνα σοβαρὸ πρόβλημα, ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ οἰκογένειες καὶ εἶναι τελείως πρακτικὸ πρόβλημα, εἶναι **ἡ ἀδυναμία τῶν ἀνδρῶν κυρίως ν’ ἀποκολληθοῦν ἀπὸ τὴν πατρική τους οἰκογένεια**. Αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα **συνδυασμοῦ δειλίας** γενικὰ μπροστὰ στὰ προβλήματα τῆς ζωῆς καὶ **ἀρρωστημένης προσκόλλησης τῆς οἰκογένειας καὶ κυρίως τῆς μάννας μὲ τὸ παιδί της** . Τὸ ὅτι εἶναι σοβαρὸ φαίνεται κυρίως απὸ τὶς πρῶτες κιόλας ὧρες τῆς δημιουργίας, ὅταν ἔπλασε ὁ Θεὸς τὴν γυναῖκα καὶ πρὶν νὰ ὑπάρχουν ἀκόμα γονεῖς καὶ παιδιὰ εἶπε ὁ Δημιουργὸς γιὰ τὸ γάμο: *“Τὸ μυστήριο τοῦτο μέγα ἐστί. Ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν”*.

Ἔβλεπε δηλαδὴ ὁ Θεὸς ὅτι στὸ γάμο ἐπικρέμαται ἡ ἀπειλὴ νὰ παντρεύεται κανεὶς μὲ μισὴ ψυχὴ καὶ ἡ ἄλλη μισὴ τοῦ ἄντρα νὰ εἶναι προσκολλημένη πρὸς τὴ “μαμὰ του” σὰν νὰ εἶναι ἀκόμα νήπιο. **Αὐτὸ εἶναι ἡ ἀνωριμότητα**, ποὺ βασανίζει πολλὰ ζευγάρια καὶ καταστρέφει τὴν εὐτυχία μέσα στὴν οἰκογένεια. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἄντρες ἢ γυναῖκες, ποὺ δὲν μποροῦν ν' ἀγαπήσουν τὸν σύντροφό τους γιατὶ **ἡ καρδιά τους ἔμεινε μικρὴ**, ὅπως ὅταν ἦταν παιδιὰ στὰ σπίτια τους, καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀγαπήσει καὶ νὰ ὠφελήσει τὸ ἄλλο πρόσωπο.

Τὸ τί πρέπει νὰ κάνει ὁ/ἡ σύζυγος ὅταν συνειδητοποιήσει ὅτι κατέχεται ἀπ’ αὐτὴ τὴν ἀνεπάρκεια, ποὺ στὴν ἔξαρσή της φτάνει στὰ ὅρια τῆς διαστροφῆς, αὐτὸ δὲν θὰ τοῦ τὸ πεῖ ἡ ψυχολογία. Ἡ ψυχολογία θα τὸν βοηθήσει ἴσως νὰ τὸ συνειδητοποιήσει. Ἀπὸ ‘κεῖ καὶ πέρα **ἡ καλὴ ἀλλοίωση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ. Γι’ αὐτὸ ὁ γάμος εἶναι μυστήριο, γιατὶ ἡ ἐπιτυχία του εἶναι μυστήριο κι αὐτή, δηλαδὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ δυνάμεις πάνω ἀπὸ τὶς φυσικές, ἀπὸ τὴν δύναμη καὶ τὴν δωρεὰ τοῦ Θεοῦ.**

Καὶ ὅταν ὅμως ἀκόμα ξεπεράσει τὸ ζευγάρι τὰ ἐσωτερικά του προβλήματα, ἀκόμα

καὶ ὅταν πετύχει ἄριστα ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο προσώπων "εἰς σάρκα μίαν", ἡ οἰκογένεια δὲν θὰ ἔχει βρεῖ τὴν ὁλοκλήρωσή της, ἂν δὲν συνδυαστεῖ μὲ τὴ σύνολη κοινωνία. Ἂν δὲν τὸ κατορθώσει αὐτό, θὰ εἶναι μιὰ ἐνδοστρεφὴς οἰκογένεια, ποὺ δὲν θὰ ἀργήσει καὶ πολὺ νὰ αἰσθανθεῖ μιὰν ἀβάσταχτη μοναξιά. **Ἡ οἰκογένεια πρέπει νὰ γίνεται ἕνας εὐεργέτης τῆς κοινωνίας** μὲ τὸ νὰ "*χαίρει μετὰ χαιρόντων καὶ νὰ κλαίει μετὰ κλαιόντων*". Ἔτσι θὰ δοθεῖ ἡ ἱκανότητα νὰ θαυμάζει ὁ ἕνας τὴν ἀρετὴ τοῦ ἄλλου καὶ αὐτὸς ὁ **συναγωνισμὸς ἀρετῆς** θὰ ἀποκαλύψει τὸ μυστικὸ βάθος τῆς ψυχῆς στὰ μάτια τοῦ ἄλλου. Οἱ σύζυγοι θὰ ἀναγνωρίσουν σωστὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ στὶς μεταξύ τους σχέσεις καὶ στὶς σχέσεις τους μὲ τὴν κοινωνία. **Πρακτικὰ αὐτὴ ἡ ἔξοδος τῆς οἰκογένειας πρὸς τὴν κοινωνία γίνεται πολὺ συχνὰ μὲ τὴν φιλανθρωπία**. Εἶναι ἀλληλένδετη ἡ ἀγάπη τοῦ ζευγαριοῦ μὲ τὴν φιλανθρωπία.

Πάντως **ὅσο κι ἂν ἀναγνωριστοῦν τὰ δύο πρόσωπα μεταξύ τους, οἱ σύζυγοι πάντοτε θὰ ἀποτελοῦν ὁ καθένας ἕνα μυστήριο γιὰ τὸν ἄλλον** . Τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο μοιάζει μὲ τὸν Θεό, γιατὶ ἔχει τὸ βάθος τοῦ ἐγώ του ἀπρόσιτο γιὰ τὸν ἄλλον. Μπορεῖς νὰ ἀγαπᾷς τὸν ἄνθρωπό σου, νὰ κατανοεῖς τὴν συμπεριφορά του, ἀλλὰ τὸ βάθος τοῦ προσώπου του δὲν θὰ τὸ γνωρίσεις τελείως ποτέ, γιατὶ ἐκεῖ ἑδράζεται ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Θὰ τὸν ἀγαπᾷς μόνο καὶ θὰ τὸν προσκυνᾷς τὸ Θεὸ μέσα στὸ βάθος τῆς ψυχῆς τοῦ ἄλλου.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ σεβασμὸ στὸ ἀπλησίαστο βάθος τοῦ ἄλλου προσώπου πηγάζει καὶ **ὁ σεβασμὸς στὴν ἐλευθερία του. Ὅσο ἀλληλένδετοι καὶ ἐξαρτημένοι κι ἂν εἶναι οἱ σύζυγοι μεταξύ τους παραμένουν ἐλεύθερα πρόσωπα** κι ὁ καθένας περιμένει πάντοτε τὴν ἔκλπηξη τῆς ἀπόφασης καὶ τῆς ἐπιλογῆς τοῦ ἄλλου. Αὐτὸ βέβαια κάνει τὸν ἕνα νὰ αἰσθάνεται τὸν κίνδυνο, ποὺ μπορεῖ νὰ δημιουργήσει ὁ ἄλλος στὴ σχέση τους, ἀλλὰ **γι' αὐτὸ βάζουν τὴν σχέση τους κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.**

Αὐτὴ ἡ ἐνδοστρέφεια τοῦ ἑνὸς προσώπου παρατηρεῖται καὶ ἀνάμεσα στὸ γονιὸ καὶ τὸ παιδί. **Συχνὰ ὁ πατέρας ἢ ἡ μάννα ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸ παιδὶ ἢ τὰ παιδιά, σὰν νὰ εἶναι ἄσχετος ὁ ἄλλος γονιός. Ἔτσι χτίζονται οἱ ἐξαρτήσεις, ποὺ ἀργότερα βασανίζουν τὶς οἰκογένειες τῶν παιδιῶν. Ὁ κάθε γονιὸς πρέπει νὰ βλέπει στὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν του τὸ πρόσωπο τοῦ/τῆς συζύγου του. Αὐτὴ εἶναι ἡ φυσιολογικὴ οἰκογενειακὴ σχέση.** Ἀκόμα καὶ τὸ ψυχρὸ οἰκογενειακὸ δίκαιο δὲν χαρακτηρίζει τοὺς δύο συζύγους σὰν σχετιζόμενα πρόσωπα ἢ σὰν συγγενεῖς ἀλλὰ σὰν ἕ ν α πρόσωπο. Καὶ ἀπέναντι στὰ παιδιὰ πρέπει**ὁ γονιὸς νὰ στέκεται μὲ σεβασμὸ στὴν ἐλευθερία τους**, στὴν ἀναγνώριση τοῦ ἀπλησίαστου βάθους τῆς προσωπικότητάς τους ὅσο κι ἂν εἶναι ἀνώριμη ἀκόμα. Αὐτὸ ἐπιβάλλεται, γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Πρέπει ἡ οἰκογένεια ν' ἀποτελεῖ ἕνα μυστήριο σεβαστὸ ἀπ' ὅλα τὰ μέλη της καὶ γι' αὐτὸ **εἶναι ἀπαραίτητη μιὰ τελετουργικὴ ὀργάνωση τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, δηλαδὴ τὸ κοινὸ τραπέζι**

μὲ τὴν παρουσία ὅλων, τὸ ἀναμμένο καντήλι, ὁ κοινὸς ἐκκλησιασμός, ὁ διάκοσμος τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ δίνει ἑορταστικὸ χρῶμα στὶς γιορτὲς, κι ἄλλα τέτοια.

Πολλοὶ γονεῖς στὴν ἐποχή μας ἔχουν παράπονο ἀπὸ τὰ παιδιά τους, γιατὶ δὲν τοὺς σέβονται, δὲν τοὺς ἐκτιμοῦν καὶ αὐθαδειάζουν. Καὶ ψάχνονται οἱ γονεῖς, γιὰ νὰ ἰδοῦν τί ἔκαναν λάθος γιὰ νὰ τοὺς ὑποτιμοῦν ἔτσι τὰ παιδιά τους. Τὰ παιδιὰ ὅμως μᾶς κρίνουν ὄχι τόσο σὰν ἄτομα ἀλλὰ σὰν κοινωνία. Ἡ κοινωνία πράγματι βασανίζει τὰ παιδιὰ καὶ τὰ σαρκάζει. **Τὰ βασανίζει γιατὶ ἀπ’ τὸ ἕνα μέρος τὰ ἐρεθίζει μὲ τὰ θεάματά της καὶ τὶς θεωρίες της κι ἀπὸ τ’ ἄλλο τὰ κατακρίνει, ὅταν αὐτὴ ἡ ἀγωγή ποὺ τοὺς δίνει, ἐκφράζεται στὴ συμπεριφορά τους.**

Θὰ ἔπρεπε βέβαια νὰ ξεχωρίζει τὸ παιδὶ τοὺς γονεῖς του, ἂν δὲν ἔχει συγκεκριμένα παράπονα γιὰ τὴν συμπεριφορά τους. Παρασύρεται ὅμως ἀπὸ τὸ γενικὸ κλῖμα τῆς “ἀπομυθοποίησης” τῶν οἰκογενειακῶν ἀρετῶν. Ὅταν βλέπει καὶ τοὺς γονεῖς του ν' ἀναπαύονται μέσα στὶς τέρψεις καὶ τὶς ἀνέσεις ποὺ προσφέρει ἡ ἀστικὴ ζωὴ καὶ νὰ μὴν ἀντιδροῦν σ’ αὐτές, τότε περιλαμβάνει καὶ τοὺς γονεῖς του μέσα στὴ σύγχρονη κοινωνία, ποὺ τὸ παιδὶ τὴν ὑποτιμᾷ. Ὥστε στὴν σύγχρονη κοινωνία μπορεῖ κανεὶς νὰ κερδίσει τὴν ἐκτίμηση καὶ τὸν σεβασμὸ τῶν παιδιῶν του, ὅταν γίνει ἐπαναστάτης κι ἐργάζεται συνειδητὰ γιὰ τὴν διόρθωση τῆς σημερινῆς κοινωνίας.

Μιὰ ἐπανάσταση πολὺ αἰσθητὴ στὴν ἐξαχρειωμένη καὶ παραλυμένη κοινωνία μας εἶναι ἡ πολυτεκνία. Τὰ σύγχρονα ζευγάρια χωρὶς τὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ “πολὺ λογικὰ” καταλήγουν στὸ συμπέρασμα ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ συντηρήσουν μιὰ πολύτεκνη οἰκογένεια.

Ὁ διαφωτισμὸς ὡς βιοθεωρία ἔπεισε τὸν κόσμο νὰ ἀντιμετωπίζει τὰ προβλήματα μὲ τὴ λογική. **Ἡ λογικὴ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσει τὰ θαύματα οὔτε νὰ διακρίνει τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ μέσα στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων** . Καὶ αὐτὴ ἡ λογικὴ θεώρηση τῶν πραγμάτων ἔχει γίνει πιὰ τὸ κατεστημένο. Γι’ αὐτὸ οἱ πολύτεκνοι εἶναι σύγχρονοι ἥρωες στὸν πόλεμο κατὰ τοῦ κατεστημένου. Καὶ τὰ παιδιὰ ἀναγνωρίζουν αὐτὸν τὸν ἡρωϊσμὸ τῶν πολύτεκνων γονιῶν τους.

Ἡ ὀλιγότεκνη οἰκογένεια ἀναγκαστικὰ **ὑπερπροστατεύει τὰ λίγα τέκνα** (ἢ τὸ τέκνο) της καὶ **ἀφανίζει τὴ φιλοτιμία του καὶ τὸ ζῆλο νὰ παλέψει γιὰ τὴ ζωή του**. Ἔτσι ἀναγκάζεται νὰ τὸ συντηρεῖ μέχρι τὰ γεράματά του. Καὶ μ’ αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ γι’ αὐτὴ τὴν αἰτία ἀποδεκατίζεται ἀπὸ μόνη της ἡ κοινωνία. Ἂς συμβουλεύουμε λοιπὸν κι ἂς ἐνθαρρύνουμε τὶς καινούργιες οἰκογένειες νὰ γίνουν πολύτεκνες, γιὰ νὰ κουραστοῦν λιγότερο καὶ νὰ τὰ χαροῦν περισσότερο τὰ παιδιά τους. Καὶ κυρίως **γιὰ νὰ μὴν γίνουν πλούσιοι, γιατὶ οἱ πλούσιοι στεροῦνται τὴ γεύση τῆς ἀληθινῆς ζωῆς**. Εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι **τὸ ἀγώνισμα τῆς**

πολυτεκνίας ἀντιμετωπίζει μιὰ οἰκογένεια μόνο μὲ τὴν πίστη και τὴν στενὴ σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας. Νὰ δοῦμε ἂν θὰ τὸ μυηθοῦν οἱ καινούργιες οἰκογένειες γιὰ νἄχομε αὔριο ἕνα καλύτερο κόσμο.

Βέβαια καὶ ἄλλα πολλὰ πρακτικὰ μυστικὰ ὑπάρχουν γιὰ τῆν ἐπιτυχημένη οἰκογένεια καὶ αὐτὰ ἐπιστρατεύονται ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογένειας, ὅποτε τὰ χρειάζονται, **μὲ τὴ φώτιση τοῦ Θεοῦ, ὅταν οἱ καρδιὲς εἶναι καθαρὲς καὶ στολισμένες μὲ τὴν ταπείνωση. Ὅταν ὁ καθένας αἰσθάνεται ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν τιμᾷ, τότε ὑπομένει εὔκολα κάθε ὑποτίμηση, κάθε ἀδικία, κάθε ἀντιξοότητα**.

(Δακτυλογράφηση & Φιλολογικὴ Ἐπιμέλεια: Αἰκατερίνη Κόρμαλη Γανωτῆ)

(Πηγή: konstantinosganotis.gr*)*